

PEŁNIĆ (286) *vb impf*

e jasne.

inf pełnić (101). ◇ *praes 1 sg* pełnię (3). ◇ *2 sg* pełniesz (7). ◇ *3 sg* pełni (24). ◇ *1 pl* pełnimy (6) *KromRozm II, Górndworz, CzechRozm (3), GosłCast, pełni(e)my (3) HistAl (2), ZawJeft.* ◇ *2 pl* pełnicie (6). ◇ *3 pl* pełnią (18). ◇ *praet 1 sg m* pełnił(e)m, -m pełnił (3). ◇ *2 sg m* -eś pełnił (1). ◇ *3 sg m* pełnił (3). *f* pełniła (3). ◇ *2 pl m pers* -ście pełnili (1). ◇ *3 pl m pers* pełnili (7). ◇ *fut 1 sg m* będę pełnił (3). ◇ *2 sg m* będziesz pełnił (2) *LubPs, BielKron,* będziesz pełnić (1) *Leop.* ◇ *3 sg m* będzie pełnił (2). ◇ *1 pl m pers* będziemy pełnić (2). ◇ *2 pl m pers* będziecie pełnić (2). ◇ *3 pl m pers* pełnić będą (1). ◇ *imp 1 sg* niechaj pełnię (1). ◇ *2 sg* pełni (3) *Mącz, SkarŻyw, KołakSzczęśl,* pełń (1) *Leop.* ◇ *2 a. 3 sg* pełni (1) *WróbŻołt.* ◇ *2 pl* pełńcie (4), pełnicie (1) *BielKron.* ◇ *con 1 sg m* bych pełnił (6) *OpecŻyw, WróbŻołt (4), LubPs,* bym pełnił (2) *OrzQuin, LatHar.* ◇ *2 sg m* byś pełnił (8). ◇ *3 sg m* pełniłby, by pełnił (8). *f* by pełniła (2). *n* by pełniło (1). ◇ *1 pl m pers* byśmy pełnili (9), bychmy pełnili (4), byzmy pełnili (1); byśmy *SeklWyzn, KromRozm II, KuczkbKat, ArtKanc, LatHar, WujNT (3);* bychmy *RejPos (2), WujJud* byśmy : bychmy : byzmy *Leop (1:1:1).* ◇ *2 pl m pers* byście pełnili (3). ◇ *3 pl m pers* by pełnili (7). ◇ *con praet 3 sg m* by był pełnił (1). ◇ *impers con 3 sg n* by, byle sie pełniło (2). ◇ *part praes act* pełniąc (22).

Sł stp: pełnić, pielnić, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. Czynić to, co ktoś rozkazał lub do czego ktoś sam się zobowiązał; przestrzegać, zachowywać; *facere* *Vulg, PolAnt; complere, perficere, Vulg, Cn; conficere, praestare, stare Mącz, Cn; servare, teneri Mącz* (czasowniki łacińskie zawsze z dopełnieniem rzeczownikowym) [*w tym: co (212), czego (6) (zależne od czasownika nadrzędnego)*] (225) : *WróbŻołt oo7; yłz xiąża pełnia kiedi czo flvbvią SeklWyzn a4, f2v; SeklKat E2; LubPs R4v, X4v; powim ci wślyftkie przykazania moię/ y Cerimonie/ y prawá ładowe: á ty ie vczyć będziez/ áby ie pełnili w ziemi/ kthorą im dam Leop Deut 5/31; BibRadz 2.Esdr 9/29; BiałKat 43v; BudBib 2.Esdr 9/29; StryjWjaz C2; CzechRozm 82v [2 r.]; ArtKanc M5; A godziłz fye ślubować co z grzechem pełniemy? ZawJeft 33; LatHar 113; SkarKaz 311a.*

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: to (13), ono (1); zaimek względny] (19): patrz [*Boże*] iako [*twój Syn*] pilnie pełni náczes go posłál *OpecŻyw 103; SeklWyzn f2; SeklKat E2;* Tu modo promissis maneat, [...] Ty tilko coś obiecał pełni. *Mącz 207a, 272b, 278a, 419a; RejPos 106;* Krol názaiutrz poprzyfiągł to wśytko w Kościele/ Pełnić/ co Pośeł iego poštánowił/ w cále. *StryjWjaz A4v; CzechRozm 82v; KochPs 192; SkarŻyw 3, 40, 261; ReszHoz 139;* co fye iuż raz Pánu odemnie ślubilo/ PRáwo niebiełkie vczy áby fye pełniło. *ZawJeft 33; SiebRozmyśl G4v; SkarKaz 311a marg; CiekPotr 20.*

W połączeniach szeregowych (2): Mącz 417a; iż nie każdy kto woła zá mną pánie pánie wnidzie do kroleřtwá moiego/ ále ten owłzem rychley ktory czyni/ pełni/ á nálláduie woley moiey. RejPos 29v.

W przeciwstawieniach: »psować (3), skazić, targać ... pełnić« [*zawsze w nawiązaniu do Matth 5/17*] (5): á czemułz łam Iezus Chrıstus/ to powiedział/ że on nie przyłzedł rozwiązać/ to iest łkázic zakonu: ále pełnić. *CzechRozm 90v, 82v, 91v, 92; SkarJedn 247.*

Zwroty: »dekrety pełnić« [*w tym: nad kim (1)*] (2): Skądby potym Pan mułiał ony frogie dekretá fwoie pełnić nád námi *RejPos 312; CzechRozm 252.*

»[czemu] dosyć pełnić« (1): [Neron] Sieci z iedwabiu [...] Kazał czynić/ á zaráz ledá gdzie do błotá/ Przyłzedwłzy ryby łowił choć ich tám nie było/ Byle fie woley dołić Tyrańłkiey pełniło. *StryjKron* 51.

»pełnić kondycyje« [szyk zmienny] (2): *StryjWjaz* C2v; Thenze poprzifiezonich condicey Krolowi pełnic nie kazał *Paprup* I3v.

»naukę pełnić« (1): naukę iego [Chrystusa] w łercu do domu odnołili/ y gorącą miłostíą pełnili. *SkarŻyw* 30.

»pełnić obietnice (obietnicę), obiecane rzeczy« [w tym: nad kim (3), komu (1)] = *praestare fidei promissi Mącz, Cn; conficere munus promissis, promissum servare, teneri promisso Mącz; complere a. persolvere promissum, exonerare fidei suam, exsolvere a. patrare a. perficere a. solvere promissa, implere promissum, persequi dicta promissa factis, praestare exitu pollicita, satisfacere a. stare promissis Cn* [szyk zmienny] (14:1): *KrowObr* 141; *Promissum servare*, Obiecániu dołić czinić/ Pełnić obiecáne rzeczy. *Mącz* 389a, 227a, 419b, 446c; *RejPos* 165, 318v; *KuczKat* 290; *Pátrzayże* iefłize iuz Pan nie poczyna pełnić poczęłci nád námi tych obietnic łwoich? *RejŻwierc* 192; *CzechRozm* 4 [2 r.], 131 *marg*, 171 [2 r.], *3v.

»pełnić pismo« (1): pełniła ono piłmo [tj. *Ps* 6/7]: ná káżdą noc opłocze [!] łółzko moię/ á połciel moię łzámi mymi łkropię. *SkarŻyw* 140.

»przykazanie (a. rozkazanie), rozkazania (G sb) pełnić« [w tym: o przykazaniu bożym (60)] = *facere praeceptum Vulg, PolAnt; complere a. facere a. servare mandatum Vulg* [szyk zmienny] (64:1): *PatKaz III* 135v; *WróbŻółt* nn5v, nn6, nn6v, nn7, oo (11); á ták ty mnie moy pánie prołłę racz odźwić łáłką miłofierdzia twego/ ábych fie mogł wpełnie náuczyc pełnić rołkazánie twego. *RejPs* 181, 186v; *LibLeg* 11/88; *SeklWyzn* b3v, d3; *SeklKat* E2, G; *KromRozm II* kv, m2; *LubPs* N3, ccv; *KrowObr* 132; A gdy połyłá łozue z łerycho męże przeciwo Hay/ [...] rzekł im: Idźcie wyłzpieguycieź ziemię. Oni pełniąc rołkazánie wyłzpiegowáli Hay. *Leop Ios* 7/2, *A3v, *Deut* 30/8, 12, 14, 2. *Par* 14/4, 2. *Esdr* 1/9; *BibRadz Lev* 26/3, *Ez* 18/19; *BielKron* 43v, 45 [2 r.]; *GórnDworz* Kk8v; *HistRzym* [39]v, 69v; *BiałKat* 131, 366v; Nie łłuchacze/ ále łprawcy łłowá Bożego/ to iefł ktorzy pełnią Przykazánie Páńłkie/ będą włprawiedliwieni. *WujJud* 97v, 78, 79v; *BiałKaz* Bv; *CzechRozm* 82, 248; *KochPs* 3; *SkarŻyw* 2, 244; *ReszPrz* 25; *ArtKanc* L7v, M3v, Q20, S17; *GrabowSet* R2v; *LatHar* 45, 563; *KołakSzczęł* B3v, C3; *WujNT* 662; *SkarKaz* 41a, 548b, Oooo2b; *CiekPotr* 20.

»przysięę pełnić« (2): *LibLeg* 10/150v; poniewáłz przyłięgácie Papiężowi/ iz go maćie káždego roku náwiedzáć/ tze mułz tedy tey przyłięgi niepełnićie? *KrowObr* 132.

»reguły pełnić« (1): gdzie uypyłá dwanałzdczye regul łzwyátołzczy/ [...] ty reguły zuyelką czuynołzczą pełnyła marya wtym zyuoczye *PatKaz III* 140v.

»skutkiem, uczynkiem, skutecznie, istotą, rzeczą pełnić« [w tym: skutkiem a uczynkiem itp. (2)] = *facere, opere complere Vulg* [szyk zmienny] (7:4:2:1:1): *WróbŻółt* oo2; *SeklWyzn* f2; ábyzmy the włłyłthkie słowá zakonu thego łkutkiem pełnili. *Leop Deut* 29/29, *Deut* 6/1, 30/12, *Ios* 1/7; *BielKron* 44; *OrzQuin* Aa5; *BiałKat* 126; *RejPosWstaw* [21²]v; bychmy [...] ná przykazánie twoie pámięłáli/ żebyłmy ie rzeczą łámą pełnili. *LatHar* 563, 90; Słowá Bożego nie tylko łłucháć/ [...1 ále y łercem wierzyć/ y wczynkámí pełnić. *WujNT* Bbbbb4v.

»Słowo (boże a. pańskie, a. apostołskie) pełnić« = *facere Verbum Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (10): *Leop Deut* 29/29; *BibRadz Ier* 11/8; *BielKron* 43v, 86v; Skutecznie fłowo Boże pełnicie *RejPosWstaw* [21²]v, [21²]v; *SkarŻyw* 535; zoftawfzy Bifkupem aby z żoną więcey nie obcował: pełniąc ono fłowo Apofołofkie: ktorzy maią żony/ niech tak będą iakoby ich nie mieli. *WujNT* 726, 243, Bbbbbb4v.

»słowo [swoje] pełnić« [w tym: komu (1)] [szyk zmienny] (3): jako wthim nafzim lyfczie wifłzey yeft othim oznaymyono yfz zawfđj thi fłowa nafze bedzyem pelnycz nyczego fnich niewiftepyacz *LibLeg* 10/96v, 10/95; *Mącz* 83a.

»ślub(y) pełnić« [w tym: komu (3)] = *solvere votum Cn* [szyk zmienny] (4): *SeklWyzn* f2v; Abychmy niemawiałi vpornie á wfłetecznie przed Bogiem/ fluby mu pełnili *Leop Eccle* 5 arg, *Ps* 75/12; *RejPos* 106.

»uczynki a. sprawy) zakonne, rzeczy zakonu pełnić« [szyk zmienny] (2:1): *RejPos* 13v; Przekłety kto niepełni (wfłzech) rzeczy zakonu tego [*qui non statuerit verba legis istius*] *BudBib Deut* 27/26; *WujNT Gal* 5 arg.

»ugodę pełnić« (1): Wfężień wypufzczony z wfężenia/ gdy iaką vgodę s ftroną vczyni dobrowolnie około rzeczy o ktorą fyedział: powinien onę vgodę pełnić. *GroicPorz* fv.

»pełnić ustawy« [w tym: boże (1)] [szyk zmienny] (3): O winie ná miefzczány co niepełnią vftaw Woiewodzinych. *UstPraw* F3v; *CzechRozm* 82; *SkarKaz* 311a.

»pełnić wolą, wolej« [w tym: o woli bożej (25)] = *facere voluntatem Vulg* [szyk zmienny] (21:5): *OpecŻyw* 193; *WróbŻołt* 142/10; *RejPs* 178v, 181, 184v; *KromRozm II* n3v; Náucz mie pełnić woley twey *LubPs* ee5, bb6 marg; *RejPos* 29v, 83v, 211v; abychmy Pánu Bogu poftufzni byli/ á wolą iego pełnili *WujJud* 233; *CzechRozm* 1, 68v; *KarnNap* C2; Ten go vmorzył ktorego wolą pełnić chciał/ nieprzyaciel rodzaíu ludzkiego *SkarŻyw* 69; *ArtKanc* A10, G12v, M3v; *GrabowSet* Kv; *LatHar* 45, 139, 171, 184, 563; *WujNT* 1.Petr 4/3.

»pełnić zakon« = *facere a. perficere legem Vulg* [szyk zmienny] (37): Oto vczy prorok iz pychy nikt nie ftłumi iedno zakon boży pełniacz. *WróbŻołt* oo2v, Bv, nn7, nn8, oo2, oo8v, [pp3], pp4; *BielKom* G4; *Leop Ios* 1/7, 2.Par 14/4, 1.Mach 2/67, 13/48, *Rom* 2/27; *RejPos* 152v, 232v, 243v; *CzechRozm* 82v [2 r.], 83, 90v, 91v, 92 [2 r.]; *SkarJedn* 247; Co niešie błogofławiona tá Mátká y dlá czego zakon ten oczyfścienia niewiaft po porodzeniu [...] tak pokornie pełni/ dobrze fię przypátrzymy. *SkarŻyw* 111, 501 [2 r.]; *LatHar* 90; *WujNT Gal* 3 arg, 5/3, 6 arg, *Iac* 2/8; *SkarKaz* 2b, 39b, 119a, 488b.

Szeregi: »(nie) chować i (ani, a, to jest) pełnić« [szyk 3:2] (5): *OpecŻyw* 64v; *Leop* *A3v; A iżby też odrzucić mogli to/ czego pełnić y chować nie mogą. *CzechRozm* 98, 82, 83.

»pełnić, (a, i) czynić« = *facere et munere, vovere et reddere Vulg* [szyk 5:4] (9): *ComCrac* 22; *SeklWyzn* b3v; *Leop Deut* 30/8, *Ps* 75/12, 1.Mach 13/48; Stipulatio, Przirzeczenie/ podyęcie fie pełnić y czinić dofić prikazáney [...] rzeczy. *Mącz* 416d, 417b, 431b; *BiałKat* 126; *ArtKanc* Q20.

»nie dzierzeń ani pełnić« (1): iż ni w czym nie dzyerżyfz áni pełnifz flubu Pánu fwemu *RejPos* 106.

»(nie tylko) pełnić (ale też i) a (i) obiecować« [szyk 1:2] (3): Abowiem tu nie tylko pełnić/ ále też y obiecować Pan Bog wfzyftkim ludziom w okrag Swiátá rofkázuie? *KrowObr* 142, 142; *RejPosWstaw* [143²].

»pełnić, (i) pilnować« [szyk 1:1] (2): *CzechRozm* 68v; iż woley y rofkazania Bożego pilnował y pełnił ono *KołaKszczęśl* C3.

»słuchać i (a) pełnić« = *audire et complere Vulg* (6): *Leop Deut* 30/12; *BielKron* 43v; *RejPos* 83v, 211v; *KołaKszczęśl* B3v; rowne ieft niebeśpieczeństwo/ y nam Ewángeliey nie opowiedać: y wam iey nie fluchác y pełnić. *SkarKaz* 240a.

»strzec, (a, i) pełnić« = *custodire et facere Vulg, PolAnt; servare et facere PolAnt* [szyk 7:1] (8): *WróbŻoIt* oo2; *RejPs* 186v; *Leop Ios* 1/7, 2.*Esdr* 1/9; *BibRadz Lev* 26/3, *Ez* 18/19; *WujNT* 243; Wízák oycze moy do tych lat od młodości moiey, Yłłużyłem, y byłem powolnym ci ząwždy, Strzegąc y ząwżze pełniąc rofkazanie twoie *CiekPotr* 20.

2. *Czynić, dokonywać, wykonywać; facere HistAl, PolAnt, Vulg; committere, gerere HistAl; exsequi Mącz [co] (48)* : Będę cię ielłcze ktemu wyfláwiał rozmáitem pieniem [...] / á przed włlytkiemi to będę pełnił *RejPs* 32v; *RejKup* aa8; *HistAl* L4v; tám przychodzić będziecie y ofiárowác ofiáry zábite iedzyone/ y ine śwíatości pełnić *BielKron* 39; *CzechRozm* 82v; ábym [...] to [mogła] z wielką miłością pełnić/ coby było ze zbáwieniem moim *SiebRozmyśl* L2; *SkarKaz* 312a.

pełnić komu (3): iżebych przez miełłkaiątzą lałkę twoię/ włlytki lubołci [tj. to, co jest ci przyjemne] pełnił bych tobie *OpecŻyw* 90v. Cf »pełnić ofiary«.

pełnić nad kim (1): Pátrzayże záfię/ iáko skromni/ cífzy/ á ludzie pocżciwi łtanow á żywotow łwych vżywáią/ [...] bo to y łam iáwnie widziłz/ iákie błogoláwienłtwá Pan łwoie vłtáwicznie pełni nád nimi *RejPos* 265v.

W połączeniu szeregowym (1): ábym ia rzeczy tobie miłych goráco prágnął/ o nich fię bącznie pytał/ ná nich fię prawdziwie znał/ y one dołkonále pełnił *LatHar* 21.

W połączeniu z rzeczownikiem tworzy całość o znaczeniu czasownika pochodnego (lub od którego pochodny jest rzeczownik) (11): zwyelkym Crolem [...] Sigmonthem [...] prawdziwie wbracztwie y wprziazny mamí bicz. y łnalzimy dzieczmy y łpotomkomkamy [!] ych bracztwo prawdziwywe pełnycz *LibLeg* 10/96; Ty ielłcze będąc czuiny męki łobie gotuielz/ iáko kradziełtwá/ nieczyłtoty/ cudzołłtwá ktore pełniłz [eo quod fornicatrix extitit]. *HistAl* K2; *RejPos* 265v; Ielłi pokuty ná łpowiedzi náznáczone pełni. *LatHar* 134; Podeyżrzenia ták Sprołnie pełnimy. *GosłCast* 75. Cf »grzechy pełnić«, »pełnić ofiary«.

Zwrot: »grzechy, występki pełnić« (3:1): *SeklKat* G3; My [...] prołty á czyłty żywot wiedziemy/ grzechow nie pełniemy [peccata non committimus] *HistAl* I5; *LubPs* F4v; *LatHar* +++2.

»pełnić ofiary [komu]« (2): Vota mea domino reddam in conspectu omnis populi eius [...]. Będę pełnił żądliwie ofiary panu bogu przed oblicznością włzelkiego ludu iego *WróbŻoIt* 115/18, 115/14.

»posłuszeństwo pełnić« (2): *SiebRozmyśl* G4v; Ale połłuszeńłtwo pełniąc/ wiele łobie v Páná Bogá wyłługuiem *SkarKaz* 121a.

»powinność pełnić« = *munia sua exsequi Mącz* (2): *Mącz* 237b; V Rzymian onych dawnych/ gdy wielkość ludzi miáłtu cięłzka bywála/ vbołtwá było siłá/ ták iż powinności pełnić nie mogli/ wnet náznáczono trzech mężow/ ktory [!] náłázłzy mieyłce/ onę wielkość ludzi tám ząwodżili/ y role iem rozdawali *GórnRozm* K4.

»skutki [czego, czyje] pełnić« (3): Páfterzomći owcą byłá/ A wilcze skutki pełniłá. *BierEz* R4; *GórnDworz* Ff8; ábyfmy [...] wzyłtki skutki pobożności łatwie y z radością pełnili. *KuczbKat* 110.

»sprawiedliwość pełnić« = *wymierzać sprawiedliwość* (1): I na mnie łamym bóg łwoi łąd okazuie i łprawiedliwość pełni *MurzHist* D4v.

»pełnić sprawiedliwość« = *żyć zgodnie z nakazami bożymi* (1): Mandałti iułticiam testimonia tua: [...] Przykazałes pełnić łprawiedliwość ktora iełł łwiadectwo twoie *WróbŻółt* 118/138.

»świętokradźstwo a. świętokradziestwo) pełnić« = *sacrilegium facere* *PolAnt*, *Vulg* (2): Ktory powiedziałz iż nie máią cudzołóżyć/ cudzołóżyłz/ kthory łię brzydźiłz bálwany/ święthokradźiestwo pełniłz. *BibRadz Rom* 2/22; *WujNT Rom* 2/22.

»urząd pełnić« (2): *LubPs* dd3v; gdy łámo słowo Boże wcielone Pośrzednikiem iełł/ y wzyłtki wrzędy Pośrzedniká pełni *GrzegRóżn* L.

»złości (złość), wiele złego pełnić« = *mala facere* *HistAl* [szyk zmienny] (4:2): *WróbŻółt* 124/5; iż miłofierdzia żadnego nie czyniemy/ przeto iż żadnych złości nie pełniemy dla ktorychbychmy mieli miłofierdzie otrzymać. *HistAl* I6v, K2; chćiey obáczyć coć potrzebnieyłłego/ Iełłi thák żyć Swiátu kwoli pełnić wiele złego/ Czyli włtąpić wzakon Boży *MrowPieś* A4 [*idem ArtKanc*]; *NiemObr* 153; *ArtKanc* N12.

Szeregi: »czynić i pełnić« (2): *SeklKat* G3; to wzyłtko [chćę] czynić y pełnić/ co zależy ku pożytku y rozmnożeniu Miálłá *GroicPorz* g2.

»pełnić a sprawować« (1): iż tym ktorzy ták wrząd łwoy pełnić á łprawować będą/ że tákim Pan wiecznie błogóławić będzie. *LubPs* dd3v.

»strzec albo pełnić« (1): Munia sua exequi, Powinność wrzędu łwego łtrzedz álbo pełnić. *Mącz* 237b.

a. *Czynić czemuś zadość, zaspokajać* (4) : Krzywdy działając bez[m]ierne, Pełni swe żądze uporne. *BierRozm* 12; Potym gdy [żona *Putyfara*] prawie doznała Iż go [*Józefa*] namowić niemiała Pełniącz łwoie przyrodzenie [...] Wnet nań gwałtu zawołała [!] *RejJóz* A3v; iedno áby [*pożqđliwość*] nie krolowála w nas/ á my żebyfmy iey pośłufzni nie byli/ y chćiwości iey nie pełnili. *WujNT* 543.

Zwrot: »[z kim] swą wołá pełnić« = *mieć stosunek płciowy* (1): áby [= *abyś*] łie podobála y chlubiła z gámratow twoich/ kthorzy łthobą zówždy chćieli łwą wołá pełnić. *Leop* 4.*Esdr* 15/47.

b. *Realizować, wprowadzać w czyn; kontynuować rzecz zaczęta* (3) : ktory gdy poznał iey łkłonność/ y ná pánieńłki á zakonny łtan Boze [!] powołanie: vpominał iá áby nie miełzkáiąc dobre myłli łwoie pełniłá *SkarŻyw* 13; zbudowánium łerc ludzkich łłuzył/ to łam pierwey pełniącz cze^{go} vczył. *SkarŻyw* 202; Odwieść łię żaden nie da/ káždy/ vmyłł wzięty/ Pełni *GrabowSet* L2.

c. *Doprowadzać działanie do końca* (1) :

Zwrot: »urząd łwoy pełnić« (1): *Perfungor Munus suum ad finem perducere, et ad exitum perferre* – Wrząd łwoi pełnię konczę. *Calep* 780a.

3. *Wypijać kielich napoju alkoholowego; spełniać toast; respondere poculis* *Mącz*; *exhaurire poculum* *Modrz*; *bibere, poculis bibere a. poscere* *Cn* (10) : *Mącz* 410b; Rádzilbyłm [...] pełnić gdy do niego náłz Rádwán wypiye *PaprPan* S3; *ModrzBaz* 54; *Oczko* [43]v; Pan Hánus ochotnie ná tym nowym Cefárlłtwie pełnił/ że zá łtołem vłnął. *WerGość* 246.

pełnić komu (4): ku pośileniu tylko iadaią á nie ku zbytku pełniąc ieden drugim. *BielKron* 81v; *KochFr* 51; *WerGość* 225; dayże mi dobrą wołą w domu/ A niechay poniewoli nie pełnię nikomu. *KochPieś* 20. Cf [»sobie za zdrowie pełnić«].

Zwroty: »winem pełnić« (1): co w inźnych Náciiach [...] ganiem/ w wodzie siedząc winem pełnić *Oczko* 28v.

[»sobie za zdrowie pełnić«: Owi też záfię wyrzygaią co łoby za zdrowie pełnili to iuz konaią *GilPos* 130.]

[*Przen*:

Zwrot: »sobie pełnić«: Iże piyánice poydą dopiyác á łobie pełnić do onego ognia fiarczánego w piekle wiecznym. *GilPos* 130.]

4. *Czynić pełnym* [co] (2) :

a. *Dostarczać ciału pokarmu* (1) :

W przeciwstawieniu: »pełnić ... proźnić« (1): *Lekárze*/ dáli *Náukę*: iáko ciało pełnić/ iáko ie záfy proźnić/ álbo czyścić. *SienLek* 12v.

b. *Zapełniać sobą; przen* (1) : bog fie ftál człowiekie^m niebo ij ziemię pełni *OpecŻyw* 17.

5. *Gromadzić* [czego a. co] (1) : dawamy *Znacz* v.k.m. o *Thurkoch* yz niechodzą teras s *Thelembaffy* [...] ale teras *Thelembasfy* pelny łpyze y fą gotowy na kazdi czas *LibLeg* 11/46.

Synonimy: 1. *chować, iścić, strzec, zachowywać*; 2. *czynić, konać, sprawować*.

Formacje współrdzenne: *pełnić się, dopełnić, dopełnić się, napęlnić, napęlnić się, popęlnić, popęlnić się, przepęlnić, przepęlnić się, spełnić, spełnić się, wypełnić, wypełnić się; dopełniać, napęlniać, napęlniać się, popęlniać, przepęlniać się, spełniać, spełniać się, wypełniać, wypełniać się; wypełniwać*.

Cf **PEŁNIĄCY, PEŁNIENIE, PEŁNIONY**

IG, (ZCh)